

F. t. l. om ændr. i l. om udøvelse af lægegerning.

og § 19 i lov nr. 209 af 11. juni 1954 om apoteker-væsenet. Disse bestemmelser giver mulighed for efter en besværlig procedure at fratage læger og forskellige andre medicinalpersoner retten til at udøve deres gerning, hvis de må anses for farlige under udøvelsen af denne, bl. a. på grund af misbrug af morfin og lignende. Bestemmelserne har så godt som kun været anvendt overfor læger, og først når de var meget stærkt mærkede af deres misbrug.

Den anden gruppe omfatter i det væsentligste personer, som er blevet eufomane, fordi de engang er blevet vænnet til euforiserende lægemidler i forbindelse med en sygdom og siden ikke har kunnet frigøre sig for dem. Et mindretal af sådanne personer har skaffet sig lægemidlerne gennem receptfalsk og er da blevet ramt af straffelovens falskbestemmelser, i henhold til hvilke de eventuelt har kunnet dømmes til afvæning på et sindssygehospital. Langt de fleste har dog skaffet sig stofferne ved ægte lægerecepter, idet mange læger ganske vist har udfoldet store bestræbelser for at holde igen på deres eufomane patienters forbrug, men patienterne ofte har kunnet omgå dette ved at gå til flere faste læger, ligesom de har kunnet få ordinationer hos helt tilfældige læger; dette sidste har stået i forbindelse med, at det utvivlsomt har været opfattelsen i hvert fald hos visse praktiserende læger, at det på grund af de afvæningssymptomer, der kan opstå hos eufomane, i visse tilfælde kan være nødvendigt at ordinere stofferne selv til dem ubekendte eufomane personer. I den senere tid har der i enkelte tilfælde været rejst straffesager efter lægelovens § 18 for forsømmelig lægegerning mod læger, der har foretaget ordinationer til eufomane på særlig uforsvarlig måde, men iøvrigt har man ikke hidtil i lovgivningen haft nogen mulighed for at bekæmpe denne form for eufomani.

I de seneste år har man fæstet stadig større opmærksomhed ved eufomaniproblemet, fordi man har haft indtryk af, at antallet af eufomanier har været stigende. Særlige betænkeligheder har man haft ved spørgsmålet i årene efter den sidste verdenskrig, fordi der i disse år synes at være fremkommet en tredje gruppe af eufomane: *Personer, der indtager stofferne klikevis og kun eller dog overvejende i nydelseshensigt, og som må antages ofte at være kommet ind på misbrugene efter påvirkning fra kammerater.* Det drejer sig om personer, der fører en forhutlet omdrivertilværelse, for en stor del i Nyhavn og visse andre kvarterer i København, hvor deres tid væsentlig går med at skaffe sig, sjakre med og indtage euforiserende stoffer. Klikkerne har i høj grad benyttet sig af den lette adgang til at få

ordinationer fra praktiserende læger og er systematisk gået fra læge til læge efter recepter, men har også skaffet sig stoffer ved receptfalsk og — i mindre omfang — ved tyverier. Klikkerne er ivrige efter at skaffe nye medlemmer, bl. a. for at skaffe nye ansigter overfor lægerne. Gennem nogle store kriminelle sager i årene fra 1948 til 1954 har Københavns politi fået et betydeligt indblik i klikernes virksomhed. Bekæmpelsen af dem er af særlig stor betydning, fordi der gennem deres virksomhed i hidtil ukendt omfang trækkes nye mennesker ind i uføret.

Hvis man vil træffe videregående foranstaltninger til bekæmpelsen af eufomanierne, end det er muligt efter den nuværende lovgivning, kan det, således som det også fremgår af udenlandsk lovgivning, tænkes under 2 former. Dels kan man sigte på så vidt muligt at afskære de eufomane fra deres forsyningskilder til euforiserende stoffer. Dette kan frembyde visse vanskeligheder, bl. a. har som ovenfor nævnt visse læger fundet det urigtigt at afvise eufomane. Dels kan man søge indført en mulighed for tvangsafvæning af eufomane, der ikke kan tvangsafvænes allerede ad straffelovgivningens vej.

Til at overveje disse spørgsmål nedsatte indenrigs- og boligministeriet i november 1950 et udvalg bestående af repræsentanter for sundhedsstyrelsen, retslægerådet, justitsministeriet og Den almindelige danske Lægeforening. Dette udvalg har i juli 1953 afgivet en eenstemmig betænkning. („Betænkning om misbrug af euforiserende stoffer“, København, 1953).

På grundlag af en statistisk bearbejdelse, som ved sundhedsstyrelsens foranstaltning er foretaget med hensyn til samtlige ordinationer af euforiserende stoffer i november måned 1949, har udvalget foresøgt at anslå antallet af eufomane i Danmark på dette tidspunkt og har anslået, at der da her i landet fandtes mellem 1 000 og 1 500 eufomane. Heraf var et mindre antal læger, og ca. 300 antages at have været medlemmer af eufomanklikker; det er senere overfor ministeriet oplyst, at antallet af personer i sådanne klikker i København pr. 1. oktober 1954 er opgjort til ca. 500. Udvalget finder tallene så betydelige, også når henses til virkningerne overfor de eufomanes familier, at det må anses for påkrævet at gennemføre yderligere bekæmpelsesforanstaltninger, hvis dette er muligt.

Udvalget har ment, at man bør lægge hovedvægten på at afskære eufomane personer fra deres forsyningskilder til euforiserende stoffer.

Hvad først angår eufomane læger finder udvalget det uheldigt, at man efter nugældende lovgivning kun har mulighed for at skride ind ved at fratage